

Lumina Săptămânală

Foale săptămânală pentru...

On. Red. «Transilvania»

Schim...

Loco (str. Șaguna 0)

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 55—
Pe o jumătate de an 30—
Pentru străinătate 100—
Pentru America pe un an dolari 2—

Un număr 2 Lei.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir mărunț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Praznicul Duhului sfânt

să-l pogorâm și în stările din țara noastră.

Acum dela Paști încoaci, odată cu praznicile bisericesti am avut și mari praznice naționale. În ziua înălțării Domnului am prăznuit ziua eroilor morți în războiu. Tot în această zi a fost prăznuirea eroului necunoscut, iar la 10 Maiu am avut cea mai mare serbătoare din Calendarul neamului nostru: amintirea strănerii tuturor Românilor într-o singură împărăție. Cu praznicul pogorării Duhului sfânt se încheie acum și serbătorile noastre naționale. Asta înseamnă ca și când ne-ar zice cineva: «luați aminte Românilor că și sărbătorile voastre naționale trebuie să se gate cu pogorârea Duhului sfânt ca și cele bisericesti. După praznicul Invierii voastre naționale, trebuie să urmeze praznic pogorător și aducător de Duh nou în casa voastră și țara voastră cea nouă»...

Noi Români, ca neam, încă n'am trecut prin praznicul Duhului sfânt. Apostolul Pavel scrie că «roada Duhului este: dragostea, bucuria, pacea, credința, blândățile, înfrânarea», iar de altă parte, roadele «trupului» și ale păcatului sunt: «desfrânările, slujba idolilor vrajbele, sfzile, zavistiile, gâlcevele, împărecherile, bețiile» (Galateni 5 22)... Pe cari din aceste două feluri de roade le avem noi Români în casa și țara noastră cea nouă? Pe cele din urmă le avem în cele mai multe locuri ca o dovadă că n'am trecut încă prin praznicul Duhului sfânt și curățitor.

Să ingenunchem dar în praznicul Duhului sfânt și să cerem pogorârea focului sfânt și curățitor peste noi și stările din țara noastră. Vino, Duhul adevărului, și te sălășluiește întru noi! Pogorâ-te între noi Duhul dreptății, ca să te simțim toți pe tot locul! Sălășluiește-te la noi și între noi, Duhul păcii și înțelegerii și pune capăt cumplitelor certe și desbinări dintre conducătorii noștri! Duhul înțelepciunii și temerii de Dumnezeu, luminează-i pe toți să priceapă că numai pe temelia credinții și a purtărilor bune au putut neamurile clădi mărire statornică.

Vino Duhul muncii și te sălășluiește în aceste vremuri și acești oameni cari «numai banul îl vânează și câștigul fără muncă». (Eminescu).

Pogorâ-te, focul Duhului sfânt, și aprinde spinii și scarii prea multelor năravuri rele din țara noastră ca să poată răsări în locul lor pe tot locul dreptatea, cinstea și omenia! P. Trifa.

DOI MORȚI..

În una din Duminicile trecute, doi oameni au murit în satul R... (de lângă Sibiu) «Dumnezeu să-i ierte», veți adaoge D-voastră, iubitorilor cetitori, la această veste, gândindu-vă că cei doi oameni și-au plinit călătoria ca orice muritori. Dar o altfel de moarte a fost în satul R... Și anume a fost așa că după slujba din sf. biserică, și-a început și diavolu slujba în biserică lui: în crăjmă. După ce i-s'a umplut biserică de credincioși, s'a apucat diavolul și a aprins mai întâi coraje și cântece în oameni, a schimbat apoi peste un ceas curaja în mânia după care a urmat slujba cea mare: injurăturile, pumnii încheștați, bătele și bătaia. Slujba s'a gătat cu 2 morți și crăjma stropită cu sânge...

Morții din satul R... sunt înainte de toate un strigăt de muștrare pentru stăpânirea noastră. În județul Sibiu a fost ordin pentru închiderea crăjmilor în Dumineci și sărbători, dar începând cu ziua de Paști un alt ordin a descuiat iară crăjmele și acum iată roadele.

Stăpânirea noastră vorbește mereu de «veniturile ce le aduce statului vânzarea de beuturi», dar aceste venituri sunt pătate cu sânge și spurcate ca și arginții lui Iuda. Poate și

din pricina asta banii țării noastre sunt tot betegi; și nu se mai pot înșănătoșa. Banii ce-i strânge statul și crăjmarul în Dumineci și sărbători din vânzarea beuturilor îmbătătoare nu sunt de folos nici statului, nici crăjmarului, ci numai dracului că a lui este câștigul cel mai mare.

Dar cei 2 morți sunt de învățătură și tuturor creștinilor să se ferească de bețiile cu cari satana omoară trupul și sufletul oamenilor. Și nu numai atât, ci fiecare creștin adevărat trebuie să se ridice și să apere praznicile Domnului. Celce se luptă pentru închiderea crăjmilor în Dumineci și sărbători, se luptă pentru Dumnezeu, se luptă pentru evanghelia lui Isus Hristos.

Românilor! Luați aminte. Cei 2 morți s'au pogorât în mormânt odată cu ostașul necunoscut în semnul că războiul nostru încă nu s'a gătat. De acum înainte trebuie să cucerim această țară pentru evanghelia lui Hristos. Gazeta noastră strânge oaste și ostași pentru acest războiu. Întră și tu cetitorule în oastea noastră, iscălește Hotărârea noastră împotriva bețiilor și apleacă și pe alții după tine ca să putem duce la biruință războiul nostru.

I. T.

Un român grăește hula despre împărțirea moșiilor

— și ia în apărare pe grofi și papistași (ciocoi). —

În preajma sărbătorilor Invierii, Mitropolitul Ardealului a ținut o foarte frumoasă vorbire în sfatul țării dela București. Între altele, mitropolitul Ardealului a spus atunci despre Reforma Agrară următoarele cuvinte pline de înțelepciune și dreptate:

«Noi, (adecă biserică noastră ortodoxă) nu ne temem de Reforma Agrară, ci ne bucurăm de ea și dăm binecuvântarea noastră asupra ei, pentru că Reforma Agrară este chemată să pună poporul nostru în stăpânirea pământului pe care l-a lucrat veacuri de-arândul cu sudoarea feței sale, dar roada muncii sale au luat-o alții»...

Vorbele Mitropolitului au plăcut foarte mult și țara întregă le-a aplaudat. S'a aflat însă un român — Gavril Todica din Geoagiu — care s'a ridicat cu răspuns de hula la vorbirea Mitropolitului Bălan despre Reforma Agrară. Ascultați, plugariilor,

ce scrie acest român în gazeta bisericii uniaste dela Blaj («Unirea» Nr. 17):

«Poporul nostru ca să poată înainta are lipsă mai întâi de lumina învățării, apoi de reforme agrare (adecă lăsați voi Românilor moșiile mai departe la grofii cei învățați și voi rămâneți mai departe sărăntoci ca să vă puteți «lumina»!) Dar ascultați ce zice mai departe acest domn:

«Nedreptatea e tot nedreptate, fie că au făcut-o alții față de noi, fie că o facem noi față de alții», adecă prin asta dl Todica spune apriat că noi Români am făcut nedreptate bieților grofi și vlădicilor papistași că le-am împărțit moșiile. (Primește d-le Todica felicitările lui Glattfelder dela Peșta!) — Dar dl Todica nu se oprește încă nici cu asta, ci cătrânindu-se și mai tare, scrie mai departe așa:

«Reforma Agrară jefue (tulai Doamne!) pe unii (adecă pe grofi) fără să aducă

folos altora. Cel mult legea va lega de glie pe câțiva invalizi de războiu și mulți scăpătați ai satelor... adevărat că dl Todica numește pe foștii luptători dela front și pe văduvele de războiu cari au căpătat pământ, «scăpătați». (Auziți ostașilor!)

Acesta e răspunsul dlui Todica și al Blajului la vorbirea Mitropolitului nostru. Păcat că s'a tipărit în românește acest răspuns pentru că numai limba îl arată că e românesc, dar încolo nici cel mai înverșunat Ungur n'ar fi scris cu mai multă ură

Dela sfatul țării.

În preajma prăznuirii Ostașului Necunoscut, sfatul țării a fost închis pe câteva zile. După prăznuire s'a deschis iarăși și și-a continuat dezbaterile. Sfatul va rămâne deschis până la 1 Iunie când se va închide și nu se va mai deschide apoi până la toamnă.

Legi mai însemnate săptămânile trecute n'au trecut prin sfatul țării. În săptămâna trecută de asemenea au fost la rând numai afaceri mai mărunte. S'a votat o lege nouă contra speculei și o alta pentru ajutarea industriei.

Interpelarea deputatului I. Lăpădatu.

Deputatul I. Lăpădatu a ridicat în sfatul țării plângerea Ardealului despre criza (lipsa) de bani din care pricină stagnează (stau pe loc) lucrările din fabrici precum și întreg mersul gospodăriei noastre din Ardeal. Băncile nu pot da împrumuturi și cine are lipsă arzătoare de bani, plătește camete usturătoare.

Obligațiunile de războiu austro-ungare.

Deputatul I. Lăpădatu a arătat că una din pricinile crizei de bani e și aceea că stăpânirea nu s'a gândit să plătească oamenilor nici Obligațiunile de bani din vremea stăpânirii ungurești, nici cele subscrise la împrumutul național ardelenesc din 19.9. Deputatul I. Lăpădatu a cerut cărmuitorilor dela București mai multă grijă pentru stările și lipsurile noastre din Ardeal.

Schimbări în organizarea armatei.

Ministrul de războiu a luat măsuri pentru o nouă organizare a armatei. Între măsurile luate e și aceea că regimentele să nu se mai mute de ici colo, ci fiecare oraș să-și aibă regimentul lui staverit acolo definitiv (statornic). Unele regimente de cavalerie se vor schimba în tunari.

Învățătorii și inginerii nu vor mai cătâni.

La toamnă va ajunge la desbatere în casa țării o lege nouă despre organizarea armatei: Legea cea nouă cuprinde și aceea că se vor militariza școlile normale și cele politehnice, adevărat că cele de dascăli și de ingineri. Asta se va face așa că statul va numi ofițeri cari se învețe pe studenți meșteșugul cătânitului. În chipul acesta ceice învăță de dascăli și de ingineri, odată cu școala dată și cu milităria.

2 ani de cătânie

În înțelesul legii celei nouă, serviciul militar va fi numai de 2 ani pentru toate armele. Numai la marină se vor face 3 ani în loc de 5 ani câți se fac acum.

Stările din lumea mare

— iarăși se tulbură. —

Între Turci și Greci s'a iscat ceartă la sfatul de pace din Lozanna. Turcii cer dela Greci despăgubiri de războiu, dar

decât așa. De unde vine asta? Vine de acolo că Blajul ține cu papistașii, iar papistașii sunt cei mai mari ciocoi și dușmani ai împărțirii moșiilor, după ce bisericile și vlădicii papistași au moșii de sute de mii de jugăre.

Papistașismul a fost și este cel mai mare dușman al democrației, adevărat că drepturilor poporului, și e foarte trist că biserica uniată dela Blaj ține hangul cu papistașii. Despre aceste lucruri vom mai scrie.

Grecii nici să audă nu vreau de așa ceva. Mai sunt și alte neînțelegeri între ei și Grecii fac pregătiri de războiu în cazul că nu vor ajunge la o înțelegere cu Turcii. Se aude că Grecii au la spate sprijinul Francezilor.

Între Anglia și bolșevicii din Rusia de-așemenea sunt stări încordate de când cu omorârea trimisului bolșevicilor la Lozanna. Bolșevicii bănuiesc că Englezii au pus la cale omorul dela Lozanna și au început să se războne împotriva corăbiilor engleze din apele rusești. La asta Englezii vreau să rupă legăturile cu Rusia. Bolșevicii au trimis la Londra pe un trimis de al lor să pertracteze de pace, dar Englezii au răspuns «suntem bolnavi de atâtea pertractări», dacă nu vă ogoți, vom lua măsuri. E vorba ca toate țările luminate din Apus: Anglia, Franța, America și Italia, să rupă legăturile cu Rusia și să răstoarne tirania bolșevicilor. Dar unii sunt de părerea să-lase în pace căci în curând o revoluție se va ridica în Rusia care va răsturna pe bolșevici și năroziile lor.

Între Francezi și Nemți tot aceleași stări. Președintele republicii franceze a declarat sărbătorește că Francezii nu ies din Ruhr până când Neamțul nu și va plăti datorile.

Răutate săsească și slăbiciune românească.

S'au împlinit tocmai doi ani de zile de când biserica noastră ortodoxă din Sibiiu a cerut orașului să-i lărgească cimitierul, căci cel vechiu s'a umplut de nu mai este loc de mormânt nou. Și nici acum sfatul orașului n'a ajuns să deslege lucrul. Nu, pentru că Românii au cerut ieșire la drum ca să-și ia locul de cinste ce i se cuvine bisericii ortodoxe, ca biserică dominantă în stat și să-și poată zidi și capelă (bisericuță), potrivit a vesti și în împărăția morților schimbarea vremilor. Dar Sașii nu vor să ne lase să ieșim la lumină nici morți. Cu orice preț vreau să ne țină tot în umbră ca și în trecut. Mai mult, vreau să ne împingă dincolo de jidovi și de locul unde se îngroapă cei osândiți la moarte. O învățătură mai mult de cum înțelege acest neam îngust la suflet să se potrivească în noua țară.

Și ce se petrece la Sibiiu, va fi și aiurea, cu mai mare îndrăzneală. Asta ne îndeamnă să ne strângem și noi rândurile, să facem să se desmetească, să înțeleagă ceice se încăpăținează, că s'au schimbat vremile și slugii de odată au ajuns stăpâni în țara lor.

S'a mai prelungit pe un an puterea vechilor orânduiei de legiuiri în Ardeal, dar totuși va veni schimbarea legii de administrație, care va pune pe fiecare în drepturile sale firești și va tăia favoruri câștigate în alte vremuri.

Adevărat, că și după orânduielele de azi, lucrurile ar putea merge altfel, dacă n'ar fi și slăbiciunea noastră la mijloc. Și la Sibiiu, o parte de vinovăție cade asupra organelor românești, cari aveau puțința la prefectură să dea alt curs și mai repede, ca să se isprăvească odată cu un joc necuviincios.

Dar se vede nu-i îndrăzneală, ori nu-i voință. Rău și într'un caz și în altul. — De trebe vom reveni. — (P).

Ge va fi cu scumpetea și lipsa de bani ?

Scumpetea crește ca apa și nime nu știe când și cum se va opri. Lemnele au ajuns prin unele orașe la 1000 Lei mia de kilograme (și pe iarnă ce va fi?), carnea la 20 și peste 20 Lei, zahărul la 50 Lei și prin bolte nu te poți apropia de haine, încălțăminte și alte lipsuri. Și nu sunt semne de ieftinire, ci tot de scumpire. Răul se mărește apoi și cu aceea că față de scumpete, bântue o mare lipsă (criză) de bani. Băncile cele mai mari n'au bani și din astă pricină multe fabrici și întreprinderi stau pe loc sau buciă.

De unde vine lipsa de bani și cum s'ar putea îndrepta? Pricepătorii sunt de 3 păreri. Unii spun că cele 18 miliarde de Lei cari sunt slobozite în umblare, n'ajung pentru lipsurile oamenilor și trebuiesc tipăriți bani noi, vre-o 2—3 miliarde. Cei dela cărmă (liberalii), și dela banca Țării spun față de această părere, că odată cu capul nu se invoiesc la asta, pentru că cu tipărirea de bani noi, am pleca și noi pe calea banilor din Ungaria, Austria și Germania. Și iarăși alții zic: «haideți să aducem capital străin (împrumut) la noi în țară. America și Anglia ne imbie cu bani împrumut și să nu ne temem de banii lor, pentru că și ploile vin dela mare departe și când ti secetă fac de rodește pământul. Așa și peste seceta de bani din țara noastră să lăsăm ploaia de bani să vină din alte țări».

Care din aceste 3 păreri va birui, nu se știe. Se pare că cei dela cărmă aleg calea de mijloc: tipăresc bani noi, așa mai cu puținul, dar tot tipăresc.

S'a slobozit exportul de vite.

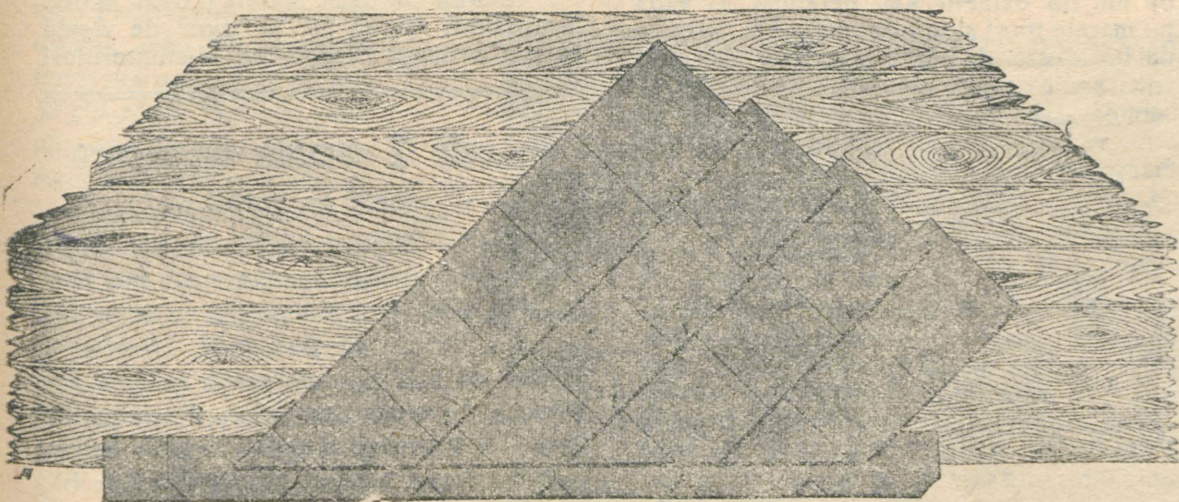
— Dar numai în parte. —

Acum pe 1 Iunie a fost făgăduită deschiderea exportului de vite și guvernul de data asta și-a ținut făgăduința și a încuviințat deschiderea exportului de vite începând cu 1 Iunie. Asta va aduce cu sine căutarea vitelor și scumpirea lor. La granița înspre Ungaria se aude că negustorii strâng mereu la vite. Mulți au fost împotriva exportului de vite spunând că exportul scumpește carnea și vieața. Dar să nu se uite că una din pricinile lipsei de bani la sate și orașe este tocmai aceasta că plugarul nu-și poate vinde vita în târg și prin asta apoi suferă și meșteșugarul și comerciantul pentru că oamenii n'au parale să facă cumpărături. Să nu se uite că mai ales aici la noi în Ardeal, în cele mai multe locuri vitele sunt singurul izvor de venit și de trăit al oamenilor și de aceea stăpânirea e datoare să ajute prețul vitelor.

Mai nou gazetele dela București aduc vestea că guvernul a îngăduit exportul numai pentru dreptățile (permisele) cari au fost scoase înainte de a se încuia exportul și alte dreptăți nouă nu se vor mai da până la toamnă când se va staveri o nouă orânduială pentru export. Pe semne guvernul vrea să împace și capra și varza, și pe orășeni și pe săteni. Și pe urmă nici unii nu vor fi mulțumiți.

Ce material să întrebuițăm pentru acoperiș?

— cel mai bun este eternitul. —

Oamenii noștri folosesc multe feluri de materii pentru acoperitul caselor și muietorilor care dupăcum îl ajută și punga. La acoperitul șurilor, grajdurilor, stănilor se folosesc și materii mai ieftine, dar la acoperitul caselor nu strică dacă ne gândim la un acoperiș mai trainic, fie acela chiar mai scump, pentru că adeseori se întâmplă că cheltuim mai mult cu un acoperiș ieftin și slab, decât cu unul scump și trainic.

Dacă vrem să facem un acoperiș de o durată mai lungă, întrebuițăm țigle sau și mai bine plăci de Ardesie de Asbest sistem «Eternit». Iată ce avantaje are Eternitul față de țigle:

Plăcile de Eternit sunt mult mai ușoare, decât țiglele, așa că construcția căprioarelor poate să fie la Eternit mult mai ușoară, cu alte cuvinte costă mai puțin decât construcția grea și deci scumpă de căprioare, ce să cere la acoperitul cu țigle. Pe lângă aceasta, reparațiile scumpe la acoperișurile de țigle, când trebuie să punem în locul țiglelor stricate, altele noi, la Eternit nu le avem. Plăcile de Eternit durează mulți ani și chiar dacă vre-una din plăcile acestea ar avea încă din fabrică o greșală, așa încât s'ar strica în câțiva ani, atunci în locul plăcii stricate să poate pune foarte ușor și fără mari cheltuieli de proprietarul casei sau clădirii o placă nouă. Dar la vânturile mari? Țiglele, mai ales dacă vântul le poate lua de sub, foarte ușor cad jos și se sparg, pe când plăcile de Eternit, cari stau pe scânduri, nu se pot lua de vânturi cât de mari, decât cu acoperișul întreg. Iar în caz de incendiu,

dacă să aprinde ceva? Țiglele prin ferbințele focului în apropiere se înroșesc, cad de pe șipci, părțile de lemn a acoperișului stau libere, focul poate să treacă ușor și la această clădire. La plăcile de Eternit nu trebuie să ne temem de aceasta, deoarece Eternitul conține foarte mult Asbest, care nu arde de loc și care să încălzește foarte greu. Ce vedem apoi după o grindină mare? La acoperișuri de țigle nu vedem decât șipci și căpriori rămași întregi la locul lor, țiglele sparte trebuie să le culegem de pe pod și nu le putem întrebuița decât pentru așternutul drumurilor. De aceasta nu trebuie să avem nici o frică la Eternit, căci suportă lovituri mari, de care ne putem convinge dacă luăm o placă de Eternit și o ciocnim destul de tare cu ciocanul. Placa de Eternit va rămâne întreagă!

Chipul de sus arată cum sunt așezate pe scândurile acoperișului aceste plăci, și cine n'a văzut încă un acoperiș de Eternit, vede acum, că acest acoperiș de Eternit, pe lângă că ține mai mult timp decât orice material de acoperiș, este și frumos. E drept că plăcile de Eternit sunt mai scumpe decât de pildă țiglele, dar dacă ne gândim la aceste avantaje mari, cari ne oferă Eternitul, cred că fiecare dintre noi va alege Eternitul, căci: «Marfa bună, dar scumpă, e totdeauna mai ieftină, decât marfa ieftină, dar slabă».

De încheiere comunicăm cetitorilor noștri, că suntem gata de a răspunde la orice întrebare în chestiunea Eternitului.

I. S.

Lupta studenților noștri

— începe să dea roade. —

Studenții noștri au pornit o luptă din cele mai grele pentru apărarea viitorului acestei țării împotriva primejdiei jidovești care ne acaparează mereu toate ramurile vieții noastre. Studenții își duc lupta înainte cu bărbăție și după multe jertfe se ivesc acum semne bune cari arată că lupta studenților n'a fost zadarnică. Lupta studenților a deschis ochii tuturor Românilor (cari n'au traficuri cu jidani) să înțeleagă ce primejdie înseamnă pentru țara noastră poiziunea jidovismului care s'a abătut peste noi întocmai ca muștele columbace. Un alt rezultat al luptei studenților s'a arătat săptămâna trecută la Cluj. Studenții au cerut să se facă controlarea din nou a documentelor cu cari se scriu studenții la Universitate și controlându-se acele documente s'a aflat că peste 40 studenți jidovi au documente mincinoase și așa au fost dați afară. Alți studenți jidovi pleacă de bună voie în alte țări să învețe și să se fericească după ce văd că studenții români nu glumesc. Și așa dorința studenților cu «numeris clausus» încetul cu încetul se împlinește. Un alt rezultat al luptei studenților e acela că stăpânirea a luat măsuri să facă la Cluj și București cămine (adăpost) pentru studenți din câteva cazarme militare.

Cartea unui profesor din Cluj despre jidovi.

În lupta studenților, unii profesori s'au pus față pe partea lor mai ales după ce au văzut că stăpânirea vrea să-i prigonească. Între aceștia este și învățatul profesor I. Găvănescul care a scos o carte foarte interesantă despre primejdia jidovismului («La o răspândie a Istoriei Naționale»). Între altele profesorul Găvănescul arată în cartea sa cu dovezi în mână că la noi sunt mai mulți jidovi ca în orice altă țară din Europa. Numărul jidovilor față de locuitorii diferitelor țări se prezintă așa:

Suedia	1 ovreiu la	7500 locuitori
Spania	" "	6200 "
Anglia	" "	800 "
Franța	" "	450 "
Belgia	" "	420 "
Serbia	" "	120 "
Italia	" "	80 "
Bulgaria	" "	78 "
Rusia	" "	76 "
Germania	" "	63 "
Austria	" "	23 "
Turcia	" "	21 "
Ungaria	" "	16 "
Polonia	" "	13 "
România	" "	7 "

Adecă precum vedeți țara noastră este mai mult cotropită de jidovi. La noi în țară tot la 7 Români se vine un jidov. Și apoi să mai zică cineva că studenții n'au dreptate!

O lege nouă va declara de morți

— pe cei dispăruți în războiu. —

În sfatul țării s'a depus o lege în înțelesul căreia toți cei dispăruți în războiu, cu hotărâre judecătorească vor putea fi declarați de morți. Hotărârea se va aduce așa că cei interesați (văduva, părinții s'au neamurile dispărutului) vor înainta o cerere către Judecătoria de ocol de care s'a ținut cel dispărut. În cerere se va arăta tot ce se știe despre felul cum a dispărut respectivul precum și dovezile și martorii ce s'ar putea aduce despre dispariția, eventual moartea lui. Judecătoria va purcede apoi la adunarea dovezilor și examinarea lor și va pune zi de pertractare în care se va înfățișa cel ce a făcut rugarea, precum și primarul comunei de care s'a ținut dispărutul. Judecătoria va aduce apoi sentință împotriva căreia se va putea da recurs la Tribunal în decurs de 10 zile. Hotărârea se va trimite apoi la primăria comunală a dispărutului unde cel dispărut va fi trecut în protocolul morților.

Legea spune că această judecată trebuie făcută repede, fără întârzieri mari. Și mai spune legea că toată această judecată se va face din oficiu, adecă fără cheltuieli. Cererea și toate documentele sunt scutite de timbru. În cazul că cel declarat de mort, ar «învia», adecă ar veni acasă, se va putea cere nimicirea hotărârii aduse. Dar schimbările ce s'au făcut în averea lui, vor trebui respectate și dacă își va afla nevasa căsătorită nu va putea sparge această căsătorie. Asta-i cam proastă afacere pentru că bietul «mort» își va putea afla și averea și muerea trecută pe alții și lui îi rămâne numai dreptul de a fi «viu».

Adunarea generală

a „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu” s'a ținut Duminică în 7/20 l. c. sub conducerea chibzuită a președintelui ei, dl Gh. Poponea. Cea mai veche și cea mai bine organizată reuniune de meseriași s'a strâns să ia seama muncii sale dela data de când a părăsit-o sufletul ei, Victor Tordășianu, mutându-se din această lume în Februarie 1920.

Deatunci avizați numai la puterile lor, meseriașii noștri au răzbit și au învins toate greutățile, pe cari le-au întâlnit în cale, și-au aranjat situația și au ținut la înălțime bunul nume al Reuniunii, făcând să propășească în toate direcțiile.

Și adunarea generală de acum, cu toate discuțiile ei vioaie, a fost dovada luminoasă a interesului, pe care membrii ei îl au față de viitorul Reuniunii.

Din darea de seamă ce s'a citit în ședința adunării, am aflat că Reuniunea are o avere în bani gata de Lei 120,998.—; în hârtii de valoare Lei 10,300.—, iar averea imobilă face Lei 604,929.—. În total Lei 738,227.— face averea Reuniunii.

Punctele puse în programul zilei au fost lămurite toate în frățescă înțelegere. Dar conducerea Reuniunii a fost încredințată tot vechiului comitet, până la votarea unui Statut nou, care va aduce cu sine reorganizarea Reuniunii, după cerințele vremilor de azi.

Dorim din toată inima harnicei societăți a meseriașilor noștri deplină izbândă în lucrurile bune, pe cari le face, pentru folosul sufletesc, pentru mândria și înălțarea meseriașului român.

Cum a decurs prăznuirea Ostaşului Necunoscut.

Prăznuirea Ostaşului Necunoscut înseamnă că o ţară întreagă şi un neam întreg se închină jertfelor ce le-au adus cei mulţi, mulţi cari şi-au jertfit viaţa pentru ţară şi neam. Acest mare praznic de aducere aminte şi de cinstire jertfei celor 800 de mii ostaşi morţi în războiu, a decurs astfel:

Alegerea eroului la Mărăşeşti.

Alegerea ostaşului necunoscut s'a făcut la Mărăşeşti şi s'a făcut aşa că din 10 locuri de pe unde au fost fronturi şi lupte în vremea războiului, s'au desgropat 10 ostaşi şi s'au trimis la Mărăşeşti. Acolo cele 10 cosciuge cu cei 10 morţi au fost puse în Biserica din Mărăşeşti unde episcopul din Roman (L. Triteanu) cu mai mulţi preoţi au făcut slujbă pentru sufletul lor. S'a purces apoi la alegerea unui singur erou din cei 10. Alegerea s'a făcut aşa că Ministrul de războiu a luat de mână pe un orfan de războiu pe care statul îl creşte în şcoala militară şi puindu-l în faţa celor 10 sicrie, l-a invitat să-şi aleagă el unul din ele pe care-l va vrea. Orfanul păşind cu curaj înainte, s'a oprit la al treilea sicriu şi cu glas tremurător a strigat:

«Acesta este tatăl meu»

aceste vorbe rostindu-le a căzut în genunchi şi s'a rugat plângând la căpătâiul «tatălui său» (şi nu era tatăl lui). Această privelişte a umplut cu lacrimi ochii tuturor celor cari au fost de faţă.

Calea spre Bucureşti.

Dupăce astfel s'a ales Ostaşul Necunoscut, ceilalţi 9 eroi au fost îngropaţi cu mare onor, iar al 10-lea, Eroul Necunoscut, a fost ridicat de ofiţeri pe umeri şi pus pe un tren anume întocmit pentru a-l duce la Bucureşti. Locomotiva trenului avea în frunte emblema (coroana) ţării şi era împodobită cu brad, flori şi steaguri. După locomotivă era un vagon cu ofiţerii cei mai viteji ai ţării (cei distinşi cu medalia «Mihai Viteazul»), după acest vagon era un altul în care 2 episcopi (episcopul dela Roman L. Triteanu şi episcopul militar I. Teculescu, amândoi ardeleni) şi preoţi mulţi cu ei au făcut slujbă fără întrerupere pe întreaga cale. După acest vagon, urma un vagon deschis care ducea sicriul ostaşului necunoscut, acoperit cu flori. O gardă militară a făcut strajă lângă sicriu pe tot drumul până la Bucureşti. Tămâie şi smirnă ardea la capul mortului în 2 cădelniţe de aur. Pe la toate gările poporul a eşit în calea mortului cu flori şi cu luminări aprinse. Pe câmp, prin ogoare plugarii au înghenunchiat în mijlocul lucrului şi s'au rugat când a trecut trenul şi multe văduve şi mulţi orfani au plâns.

Eroul soseşte la Bucureşti.

La Bucureşti s'au făcut pregătiri pentru primirea şi îngroparea Eroului Necunoscut aşa cum doară nu s'au mai văzut altele. Întreg oraşul a fost o pădure de steaguri, flori şi podoabe. La gară, trenul ce aducea pe marele erou a fost aşteptat de Regele, Prinţul moştenitor, toţi generalii şi ministrii precum şi de zeci de mii de oameni. La sosire, muzicile militare au sunat rugăciunea, toţi şi-au descoperit capetele în semn de închinare şi apoi mortul a fost coborât pe un catafalc anumit făcut. Mitropolitul-Primat împreună cu 3 episcopi au făcut slujbă după care mortul a fost ridicat şi aşezat pe un afet de tun tras de 8 cai şi apoi sicriul a plecat:

La biserica Mihai-Vodă.

Înainte de îngropare mortul a fost aşezat în biserica Mihai-Vodă din Bucureşti. Calea dela gară până la această biserică a fost făcută cu mare alaiu. Mii şi mii de oameni au însoţit sicriul şi din toate părţile s'au aruncat cununi de flori peste sicriul Ostaşului Necunoscut. Ajungând la biserică, s'a făcut iarăş slujbă şi apoi mortul a fost pus pe un catafalc (ridicătură) şi a fost lăsată mulţimea să treacă rânduri-rânduri prin faţa marelui mort. Câte 4

ofiţeri au făcut pe rând strajă mortului, iar un preot s'a rugat fără încetare. Peste 100 de mii de oameni s'au perândat să vadă pe marele mort şi mii de cununi şi coroane de flori care de care mai frumoase s'au adus aşa că curtea bisericii părea o câmpie frumoasă de flori. Multe văduve şi orfani s'au văzut înghenunchind lângă mort şi plângând.

Cum a fost îngropat Ostaşul Necunoscut.

Îngroparea Eroului Necunoscut s'a făcut Joi în 4/17 Maiu cu o măreţie ne mai văzută în ţara noastră. Pentru îngroparea eroului a fost făcută o criptă (mauzoleu) în mijlocul oraşului şi spre această criptă au plecat cu mortul dela biserica Mihai-Vodă. Înainte de a pleca, s'a făcut slujbă bisericească şi apoi mortul a fost pus pe un afet de tun tras de opt cai. Cortegiul ce însoţia pe mort s'a format aşa: în frunte au mers cele 140 de steaguri ale regimentelor din ţară, după ele Mitropolitul-Primat împreună cu ceilalţi episcopi îmbrăcaţi în haine de slujbă, după ei 6 cară mari aducând coroanele şi cununile de flori. După ele venia apoi mortul, iar după sicriul Ostaşului Necunoscut principele Carol împreună cu ofiţerimea şi trimişii ţărilor străine. Între însoţitorii mortului a fost şi un grup de bătrâni veterani cari au luat parte în războiul dela Pievna. Pe străzile pe unde a trecut mortul erau sute de mii de oameni cu capetele descoperite în semn de închinare. Până şi coperişele caselor şi stâlpii telegrafelor erau încărcate de oameni. Toate felinarele din Bucureşti erau aprinse şi din toate părţile s'au aruncat flori pe sicriul mortului. După datinile creştineşti preoţii s'au oprit la toate răscrucele de drumuri şi au făcut ectenia mortului.

La mormânt.

La mormânt a ajuns mortul pe la orele 11 şi tot atunci a sosit şi Regele, Regina şi trimişii statelor străine. Mortul a fost luat pe umeri de 4 ofiţeri şi 4 subofiţeri. M. Sa Regele l-a salutat ţinând în mână buzduganul oferit de cetăţenii Capitalei, iar M. Sa Regina s'a închinat făcând semnul crucii. Mortul a fost apoi aşezat pe un catafalc între 4 candelabre mari şi Mitropolitul-Primat a început slujba religioasă. După slujbă a urmat:

Vorbirea Regelui.

M. S. Regele ia o coroană de lauri în mână şi punându-o pe sicriul mortului, zice următoarele:

«Tie ostaş necunoscut, Regele României îţi aduce o coroană de lauri.

Astăzi toată suflarea românească îşi îndreaptă în acest moment privirile către tine, care ai încheiat cu sângele «România Mare».

Înainte la casa ta se închină azi cu adâncă recunoştinţă ţara întreagă.

Tu eşti al neamului întreg!»

După această vorbire, Regele decorează pe cel mort cu cea mai mare medalie a ţării: «Virtutea Militară».

După Regele, a vorbit Brătianu şi apoi trimişii statelor străine au pus coroane pe sicriul celui mort. Regele Alexandru al Serbiei a pus o cunună de stejar cu frunze de aur, iar Regina Serbiei o altă cu frunze de argint.

Cele 2 minute de tăcere.

Punct la 12 ceasuri mortul a fost slobozit în criptă. În această clipă clopotele tuturor bisericilor au dat semnul tăcerii celor 2 minute. Sutele de mii de oameni au căzut în genunchi şi mulţi au plâns rugându-se în tăcere. Clipa celor 2 minute a fost cea mai măreaţă şi înălţătoare. La pogorârea mortului în mormânt toate steagurile ţării s'au aplecat în semn de închinare şi au răsunat 101 de tunuri.

Piatra de pe mormânt.

Pe uşa mormântului Eroului Necunoscut a fost pusă o piatră în care s'a săpat următoarea scrisoare:

Aici doarme fericit întru Domnul „Ostaşul Necunoscut”, săvârşit din viaţă în jertfa pentru unitatea neamului românesc. Pe oasele lui odihneşte pământul României întregite 1916-1919.

Dormi în pace marele nostru mori! Mormântul tău să ne fie izvor de viaţă ca şi Crucea şi Mormântul Mântuitorului!

In cele 2 minute de tăcere

— morţii au vorbit. —

Pentru clipele când a fost pogorât în mormânt ostaşul necunoscut, a fost rânduită în toată ţara o încetare de orice lucru şi o tăcere de 2 minute. Aceste 2 minute au fost clipe de multă înălţare sufletească în toată ţara. Cele 2 minute de tăcere la Bucureşti au fost vestite popoului cu trasul tuturor clopotelor dela biserici, la Cluj cu fluieratul tuturor fabricilor, iar pe alte locuri cu glas de trâmbiţe şi clopote. Privelişti duiosă şi înălţătoare de suflet s'au petrecut în aceste 2 minute. La Bucureşti oamenii au înghenunchiat pe străzi şi care pe unde l-a prins clipa aceea. Văduvele şi orfanii de războiu au plâns mai cu jale ca oricând. Şi trenurile s'au oprit în loc şi mulţi călători s'au dat jos şi făcându-şi cruce au sărutat pământul în semn de cinste pentru Ostaşul ce se pogora în mormânt.

Cele 2 minute de tăcere au fost o spovadă pentru noi şi conducătorii noştri. În clipele celor 2 minute de tăcere, glasul celor 800 de mii de ostaşi morţi în războiu astfel a grăit: «Lăsaţi certele, ura şi desbinările, căci pentru noi cea mai plăcută prăznuire este aceea să vedem pace, dragoste, bunăînţelegere şi muncă în ţara pentru care am murit. În loc de ceartă, îngrijii-vă mai mult de scumpii noştri rămaşi după noi, de văduvele şi orfanii noştri, că prea s'au înmulţit ceice fac câştiguri din lipsurile şi lacrimile lor... Odihnă deplină noi nu vom avea în pământ până când nu va fi pace, dragoste, dreptate, bunăînţelegere şi muncă în ţara pentru care am murit»...

Oare câţi au auzit această vorbire a morţilor??

(T.)

Lucrările cu împărţirea moşiiilor

— la Bucureşti se ţine sfat pentru grăbirea lor. —

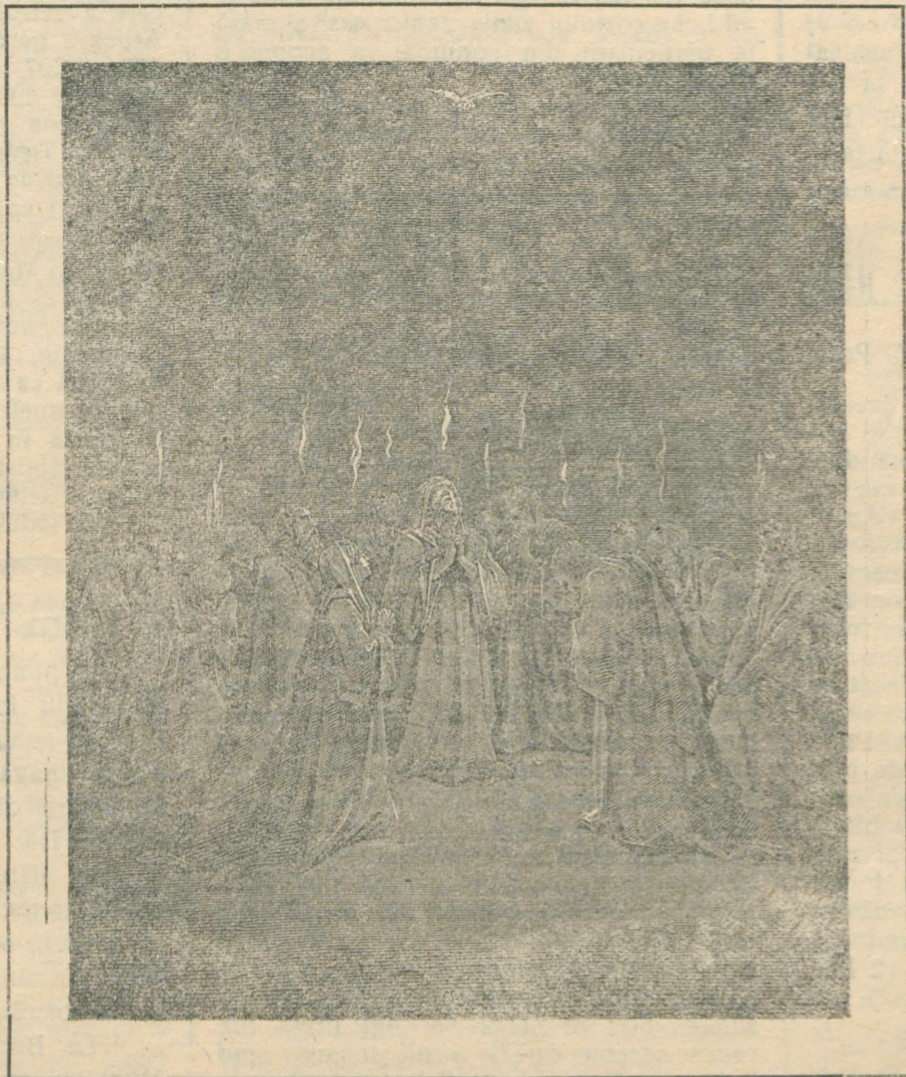
În luna aceasta se vor termina în tot Ardealul lucrările de expropriere, adică trecerea moşiiilor dela moşieri la stat. Urmează numai ca comisiile locale şi judeţene să-şi termine lucrările, iar comitetul agrar să isprăvească cu recursurile şi revizuirile pentru expropriere să fie deplin terminată (dar sminteala tocmai aceasta este că comitetul agrar dela Bucureşti lucră foarte încet şi va trece multă vreme până va putea isprăvi cu zecile de mii de recurse).

După ce va fi terminată expropriere, se va începe împroprietărirea, adică împărţirea şi intabularea moşiiilor pe numele oamenilor. Această lucrare cere şi mai mult de lucru ca expropriere. Trebuie să se facă: parcelarea, măsurarea parcelelor, scrierea pe numele omului întreprăţit şi intabularea pe numele lui. Aceste lucrări cer vreme şi lucru.

La Bucureşti se ţine acum un sfat care discută cum s'ar putea grăbi lucrările cu împărţirea moşiiilor aici în Ardeal. Sfatul se ţine la Ministerul de agricultură şi s'au făcut mai multe propuneri în aceste afaceri. Despre ce şi cum va fi hotărât acest sfat, vom scrie în numărul viitor.

LA POGORÂREA DUHULUI SFÂNT.

«Și dacă s'a împlinit ziua Praznicului a cincizeci de zile, erau toți Apostolii împreună adunați la un loc. Și s'a făcut jără de veste din cer sunet, ca de o suflare de viitor ce vine repede: și a umplut toată casa unde ședeau. Și li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc: și au șezut pe fiește-carele din ei. Și s'au umplut toți de Duh Sfânt, și au început a grăi într'alte limbi precum le da lor Duhul a grăi. Și erau în Ierusalim locuitori Iudei, bărbați cucernici dintru tot neamul ce este sub ceriu. Și făcându se glasul acela, s'au adunat mulțimea și s'a turburat, căci auzia fieștecarele pe ei grăind în limba sa. Și se spăimântau toți și se mirau zicând unul către altul: Au nu sunt aceștia ce grădesc toți Galileani? Și cum noi auzim fieștecarele în limba noastră întru carea ne-am născut grăind măririle lui Dumnezeu...» (Faptele Apostolilor 2, 1-8).

«Fiți cu duhul arzând, Domnului slugind, întru nădejde bucurându-vă, întru năcaz răbdând, întru rugăciune stăruind...» (Romani 12, 11, 12).

«Că oricâți cu Duhul lui Dumnezeu se poartă aceștia sunt fiii lui Dumnezeu» (Romani 8, 14).

«Au nu știți că sunteți casa lui Dumnezeu și Duhul lui Dumnezeu lăcuște în voi» (I. Corinteni 3, 16).

«Cugetul trupului este moarte iar cugetul Duhului vieață și pace» (Romani 8, 6).

«Prin Duhul sfânt izvoresc izvoarele darului, care adapă toată făptura spre rodirea de vieață». «Prin Duhul sfânt este îndumnezeirea tuturor, bunăvoire, înțelegerea, pacea și binecuvântarea» (din cântările bisericii).

«Doamne și Stăpânul vieții mele, Duhul trândăvirii, al grijii de multe, al iubirii de stăpânie și al grăirii în deșert nu mi-l da mie. Iară Duhul curățeniei, și al gândului smerit, al răbdării și al dragostei dăruiește-l mie slugii Tale».

Mare putere și mare schimbare a adus apostolilor pogorârea Duhului Sfânt. Însinte de pogorârea Duhului sfânt erau slabi și fricoși. «Ședeau cu ușile încuiate pentru frica Iudeilor», ba odată apostolul Petru se lăpădase chiar numai de frica unei slujnice. Și iată-i acum după primirea Duhului sfânt, pescarii cei neînvățați se umplură de înțelepciune și curaj și predică fără frică pe «Isus Nazarineanul» în fața unui popor de mii de oameni. Sfântul Duh le-a dat apostolilor tăria, însuflețirea, înțelepciunea și râvna cu cari au cucerit o lume întreagă, răbdând lipsuri, batjocuri, ocări, prigoniri și moarte pentru Hristos.

Creștinilor! Duhul care s'a pogorât peste apostoli se pogoară și peste noi. Acest Duh ne întărește, ne încălzește, ne luminează și pe noi. Duhul sfânt s'a arătat în chip de foc căci «precum focul cel pământesc preface lutul cel moale în vas

vartos, așa și focul sfântului Duh, când cuprinde un suflăt, îl face mai tare decât ferul, așa că păcatul nu-l mai poate strica» (Ioan Gură de aur). Duhul sfânt este și lumină «pentru că omul pătat cu întunecimea păcatului prin darul sfântului Duh se face mai luminat și mai strălucit decât soarele» (Ioan Gură de aur). Duhul sfânt este Dumnezeu de o ființă și de o putere cu Tatăl și cu Fiul, așa precum zice cântarea bisericii noastre: «Duhul sfânt este lumină și de lumină dătător, vieață și de vieață dătător, Dumnezeu și îndumnezeitor, foc care purcede din foc. Izvor viu și înțelegător, Duhul înțelepciunii, Duhul înțelegerii: bun, drept, stăpânitor, curățitor de păcate» (Hvalita praznicului).

Am zis că acest Duh se pogoară și peste noi ca oarecând peste apostoli. Dar să luăm aminte: darul Duhului sfânt trebuie să ne schimbe și pe noi așa

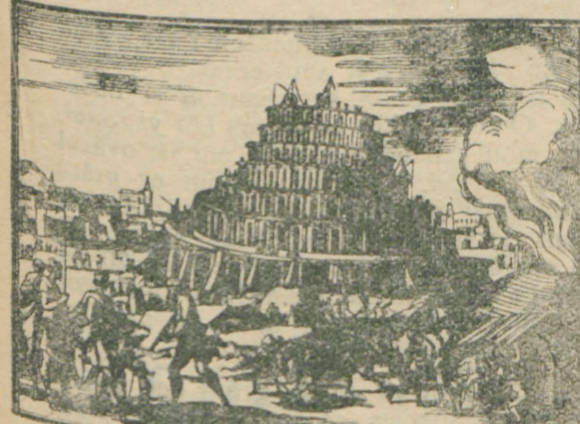
precum i-a schimbat și pe apostoli. Darul Duhului trebuie să aprindă și în noi o însuflețire, o căldură, o râvnă statornică pentru Hristos. Focul Duhului sfânt trebuie să aprindă și să ardă neîncetat spinii și buruienile păcatelor din ogorul sufletului nostru. Ascultați cum ne învață despre aceasta apostolul Pavel:

«Iar voi, zice apostolul, nu sunteți în trup, ci în Duh că Duhul lui Dumnezeu lăcuște în voi... Iar de lăcuște întru voi Duhul, trupul dar este mort pentru păcat». «Drept aceea fraților, să viețuim Duhului, că de veți viețui după trup (adecă după patimile noastre) veți muri; iar de veți omori cu Duhul faptele trupului, (patimile) veți fi vii» (Romani cap 8, 4-14).

Ai tu celitorule acest Duh omorător de patimi și dătător de vieață??

I. Tălcuitor.

La turnul Babilonului...

«Odinioară oamenii, umflați de mândrie, voiau să zidească un turn care să ajungă până la ceriu. Dar Dumnezeu a despărțit prin amestecarea limbilor această păcătoasă încercare a oamenilor. Acum s'a vărsat Duhul Sfânt în chipul limbilor,

pentruca lumea cea dezbinată să se strângă iarăși într'o unire la împărăția lui Dumnezeu. Oarecând limbele au dezbinat lumea, iar acum limbile cele de foc iarăși au adus unirea în lume și cei dezbinați iarăși s'au legat unii cu alții. Aceasta a fost pricina pentru carea Duhul Sfânt s'a arătat în chipul limbilor» (Ioan Gură de aur).

Cu foc se curăță ogorul de spini. «Precum adeseori ogorul nu se poate vindeca din pricina mulțimei pământului, a spinilor și buruienilor decât cu foc așa și ogorul sufletului nostru trebuie curățit cu focul Duhului ca să poată primi sămânța cea cerească». (Ioan Gură de aur.)

Cu rugăciunea a pogorât Ilie foc din cer.

Biblia ne spune că prorocul Ilie, când s'a suit în muntele Carmilului să descopere pe preoții cei mincinoși a lui Baal, a făcut mai întâi loc de jertfă, a turnat de 3 ori apă peste el și apoi s'a rugat pentru foc din cer strigând: «auzi-mă Doamne, auzi-mă astăzi cu foc» și îndată a căzut flacăra de foc și a aprins jertfa. (III. Împărați cap 18).

Așa trebuie și tu, iubite cetitorule, să pogori focul Duhului sfânt peste tine și vieața ta. Fă și tu ca Ilie. Ridică și tu în inima ta loc de jertfă, junghe peste această „jertfă de ardere” patimile și păcatele tale, stropește-le cu rugăciuni ferbinți și cu apa lacrimilor părerii de rău și atunci și tu vei simți cum se pogoară focul Duhului sfânt peste tine, peste sufletul tău și vieața ta.

Stupărit.

A ieșit cartea de stupărit a păr. A. Popa.

Despre această carte am scris și noi la gazetă, spunând că vom vesti pe cetitori când va ieși. Acum cartea a ieșit și părintele A. Popa ne roagă să aducem la cunoștința tuturor cari au cerut-o, sau cari o doresc, că se află de vânzare la toate librăriile din țară. Indemnăm și noi pe cetitorii noștri cari se ocupă, sau vreau să se ocupe cu stupăritul, să și cumpere această carte de mare preț. Părintele A. Popa este doar cel mai priceput stupar de prin părțile noastre. O vieață întreagă s'a ocupat cu stupăria și acum a pus pe hârtie învățăturile lui ca să învețe și pe alții cum trebuie să facă o stupărie luminată (rațională). Cartea a fost premiată cu câteva mii de Lei, ca o dovadă despre vrednicia ei și a cui a scris-o. Se vinde cu 12 Lei.

Cursuri de stupărit.

Părintele A. Popa va ținea la stupina sa din Lisa, județul Făgăraș, gara Voila, un rând de patru cursuri de stupărit (apicultură rațională) și anume:

Pentru 20 preoți dela 10—25 Iunie n.;
pentru 20 învățători dela 1—15 Iulie;

pentru 20 cheferiști dela 1—15 Aug. și pentru 20 pădurari dela 16—31 August. Cursurile sunt ajutate (subvenționate) de către ministeriile respective cu câte 6000 Lei (20 Lei pe zi). Diferința până la 40 Lei a costului zilnic pentru casă și masă la particularii din comună, va acoperi-o fiecare din al său.

Ceice doresc să participe la curs se vor anunța din vreme părintelui A. Popa spre a li-se putea comunica primirea.

ECONOMIE.

Cum stau sămănăturile?

Sămănăturile de grâu sunt frumoase și bine înfrățite. Se dă cu socoata că vom avea o recoltă mai bună ca anul trecut dacă, de sine înțeles, Domnul de sus ne va dăruia cu vreme potrivită. Acum de 2 ani încoace, seceta a venit regulat tocmai când grăul era în pârghă, adică la vremea cea mai gingașă. Cu cât seceta vine mai târziu, cu atât grăul este mai bun. De aceea grânele timpurii în anii din urmă au ieșit mai bine împotrindu-se mai cu putere secetei.

Porumbul a întârziat cu sămănatul din pricina lipsei de ploaie. Se sămăna și acum și socoțile arată că se va sămăna mai mult ca anul trecut. Se crede că se vor sămăna 4 milioane hectare față de 3 și 1/2 din anul trecut. Porumbul încă a suferit mult în cei 2 ani din urmă din cauza secetei care a venit tocmai când bobul era în lapte. Anul trecut în loc de 25—30 hecto la hectar, n'am luat decât 11 hecto din cauza secetei.

Să nădăjduim și să ne rugăm lui Dumnezeu pentru un veac mai bun în anul acesta.

Câtă pagubă a făcut musca columbacă?

Musca columbacă a omorât în toată țara peste 15 mii capete de vită. Cele mai simțitoare perderi le-a avut județul Vâlcea care a pierdut peste 3000 de vite. Județul Argeș a pierdut peste 2000 mii vite mari, 120 oi, 307 cai și 624 porci. În jud. Muscel au murit 400 vite mari. La noi în Ardeal musca cea rea s'a ivit în județele: Caraș-Severin, Timiș, Torontal, Făgăraș, Hunedoara, Arad, Alba de jos, Turda-Arieș și Bihor. Cele mai mari pagube la noi le-a avut Banatul.

Musca cea rea face pagube în lunile Aprilie și Maiu până la jumătatea lui Iunie. Puterea ei acum a slăbit și unde se mai și ivește, nu poate otrăvi așa de tare ca la început. Dar oamenii să fie cu băgare de seamă că musca poate să se ivească din nou în unele părți. În multe locuri musca s'a retras în pădure și acolo își așteaptă prada. Ministrul a dat ordin în țară și instrucțiuni cum să-și apere oamenii vitele de «musca iadului» cum îi zic bănărenii.

Cum umblă vremea?

În jumătatea primă a lui Maiu au fost în toate părțile călduri cu secetă. Plugarii se umpluseră de grijă pentru că nu puteau băga porumbul în pământ și sămănăturile de primăvară nu puteau merge înainte. Dar Dumnezeu s'a îndurat de noi și ne-a dăruit în săptămâna trecută cu ploaie aducătoare de belșug. A ploiat aproape în toate părțile țării și ploaia din Maiu însemnă belșug și mălaiu, cum ziceau bătrânii.

La București și în unele părți din Muntenia au fost mari vifore împreunate cu piatră care a făcut stricăciuni însemnate în Basarabia, (târgul Cisimlia) a fost o rupere de nori care a năpădit ținutul întreg și în o jumătate de oră apa s'a ridicat peste tot locul la 1 metru și jumătate. S'au înecat oameni și vite. O mare rupere de nori a fost și în jud. Tutova și a făcut mari pagube.

Muntele cel mai înalt din lume: Himalaia cu vârful Everest.

Cel mai înalt munte se află în Asia și se cheamă Himalaia. Acest munte se întinde pe o lungime de 3 mii 500 de kilometri, adică o împărăție întreagă. Are 70 de piscuri cu o înălțime de peste 7000 de metri. Vârful cel mai înalt se cheamă Everest și are o înălțime de 8840 de metri (opt mii opt sute și 40). Când ne gândim că Negoțul nostru din Carpați are numai 2500 de metri ne putem închipui ce uriașă înălțime are acest împărat al munților de pe pământ.

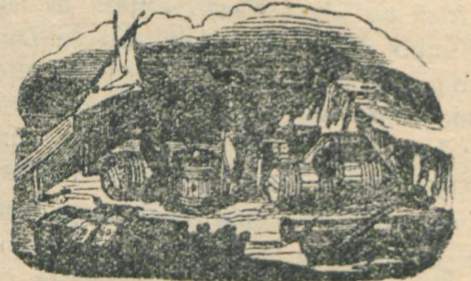
În vârful acestui munte încă nu s'a putut urca picior de om. De 40 de ani Englezii cearcă în fel și formă să se poată urca pe el și până acum n'au putut. Greutățile sunt de 2 feluri. Dela o linie în sus, muntele e plin de dealuri și prăpăstii de gheață și când suflă vântul, stânci întregi de gheață și lavine de zăpadă se rostogolesc din înălțimile norilor și fac un vuiet ca cel mai cumplit război de tunuri.

O altă greutate a suirii muntelui este aceea că dela 4—5 mii de metri în sus, aerul care trebuie plămânilor (oxigenul) este prea rar și prea puțin. Pe noi ne apasă atmosfera (aerul) cu mii de kilograme și această apăsare tot scade când suim munți înalți (de aceea suntem parcă mai ușori la munte). La o înălțime de 7—8000 de metri, atmosfera apasă atât de puțin încât pornește sângele pe nas, încep a se înăduși plămânii și se deschid arterele (vinele) de sânge.

Acum în vara aceasta Englezii cearcă din nou să urce Everestul luând cu ei toate ajutoarele științei. Vor duce cu ei și aer (oxigen) înțuiat în tuburi de aramă ca să-și adape cu el plămânii acolo sus la înălțimi uriașe. Se crede că în vara aceasta vor reuși.

Chipul de aici ne arată muntele Himalaia. Departe jos, la poalele lui se vede un sat.

Cum umblă târgurile și negoațele.

Târgurile din săptămâna aceasta
(după calendarul nou):

27 Maiu: Deta (Timiș). 28. Comloșul-mare (jud. Timiș). 29. Jibău. 30. Gialacuta. 31. Cluj, Mălâncrav, Proștea mare.

1 Iunie: Aleșd, (Săliște (județul Sibiu). 1. Giurgeu-Sânmiclăuș (Ghergheni), Lechința, Periamoș.

Cum se plătesc bucatele? De teamă că no să avem nici anul acesta o recoltă din cele mai bune, s'au scumpit și bucatele. Orzul a ajuns la 40 mii Lei vagonul, porumbul (cucuruzul) la 50 mii, iar ovăzul la 30 mii Lei. Când ne gândim că grăul e maximat cu 30 mii Lei vagonul, iacă am ajuns de se plătește orzul mai scump cu 10 mii decât grăul și cucuruzul cu 20 de mii. La orașe prețul făinei încă s'a ridicat la 5.20 Lei kilogramul făină de pâne și 7.30 Lei făina de fert.

Ce preț va avea grăul cel nou? Se dă cu socoata că prețul grăului nou va fi cam 50 mii Lei vagonul, adică atâta cu cât se plătește acum cucuruzul. În Ardeal grăul a ajuns la 46 mii vagonul și mai în vară de bună seamă se va ridica la 50 mii.

Iarăși se vor pune prețuri maxime. Sfatul miniștrilor dela București a

hotărât să treacă prin sfatul țării o lege care va introduce iarăși în țară prețurile maximale. Prețurile maximale vor fi de 2 clase (categorii). În clasa întâi vor fi alimentele (hrănurile) și prețul lor va fi staverit de ministru de comerț; în clasa a doua vor fi negoațele de prin bolte și prețul lor va fi staverit de Camera de comerț.

Prețurile maximale vor fi revizuite din lună în lună. Legea cea nouă mai cuprinde, și aceea că speculanții prinși cu călcarea legii, vor fi judecați în termen de 24 de ore. Pedepșa va fi nu numai de bani, ci și de temniță. Acest plan de lege al sfatului miniștrilor se va pune la dezbatere în casa țării și atunci vom vedea cum va rămânea. Incercări cu prețuri maximale s'au făcut și până acum, dar fără mare ispravă căci speculanții au sute și mii de uși de scăpat. Vom vedea ce vor putea isprăvi aceste.

:: Să mai și râdem. ::

De isprăvile ce le face rachiul.

Doi oameni din comuna Feleac (lângă Cluj), Dumitru Albu și Vasile Felecan, au vândut mai săptămânile trecute o păreche de boi în târg la Cluj. De sine înțeles că după târg au tras la un pic de aldămaș și după aldămaș au plecat chelcheliți către casă. La jumătatea drumului iacă văd un om șezând în șanțul de lângă drum și omul acela înghițea mereu beutură din 2 glăji și se căznea să numere o grămadă de hârtii de câte un Leu.

«Măi oameni buni — zise omul din șanț către cei doi trecători — fiți buni opriți-vă puțin și îmi numărați banii așa că ieu așa-s de beat de nu-i mai pot număra. Iacă am și rachiul de gustare, poftiți»...

Cei 2 trecători nu se îmbiară mult, că le ardea gura după rachiul. Se puseră jos, făcând prietenie cu ortacul lor și începură a înghiți din glaja ce le-o întinse cel beat. Și oamenii înghițiră glaje după glaje (înainte de a se apuca de numărul banilor). Dela o vreme cel ce-i chemase își plecă capul și adormi și tot așa făcând și cei 2 Români dela târg. Mai de seară oamenii se ireziră, dar acum erau numai doi. Al treilea își numerase banii și se duse. Asta însă n'ar fi fost nimic, dar oamenii băgară de seamă că cel «beat» le numără și banii lor de pe boi din pungă și se cam duse cu ei. Numai glăjile rămăseseră pe urma celui dus și oamenii aflară că în glaja celui «beat» era apă. Abia atunci li se deschiseră ochii să vadă că un pungăș îi pungășise cu ajutorul rachiului. Se făcuse beat de apă și îi îmbătase pe ei cu rachiul ca să-i poată fura.

Aceasta e pățania celor 2 oameni și precum vedeți pățania lor nu este numai de râs, ci și de învățatură, pentru că să vadă toți oamenii și să înțeleagă ce fel de isprăvuri face rachiul și beutura.

Știrile săptămânei.

Tuturor acelor cari au restanță de abonament le facem cunoscut că acest număr este cel din urmă care li se mai trimite. Cu numărul viitor li se va opri mersul gazetei. Ceice vreau să aibă gazeta mai departe, să trimită abonamentul.

Totodată li se aduce la cunoștință acelor cari au trimis prețul abonamentului vechiu, 40 și 20 Lei, să-și întreprindă abonamentul la 30 și 55 Lei, căci noi așa le-am computat banii trimiși (pe 4 și pe 8 luni, în loc de 6 și 12 luni).

Episcopia dela Caransebeș se va muta la Timișoara. Era vorba să se facă o episcopie nouă la Timișoara, dar la asta guvernul a zis că cheltuielile unei nouă episcopii trebuiesc încunjurate așa ca să se mute episcopia din Caransebeș la Timișoara. Ministrul de culte a vizitat săptămânile trecute Timișoara și se crede că vizita a fost în legătură cu această mutare. S'a cerut și părerea episcopului din Caransebeș și apoi sfatul miniștrilor va aduce hotărâre. Cu noua episcopie se va romaniza și mai mult Timișoara. Guvernul va da ajutor și pentru zidirea unei catedrale ortodoxe în mijlocul orașului.

Se scumpesc banii? Mai nou gazetele dela București aduc vestea că Leul a început a se ridica. Dela 7 centime (bani) franceze, Leul a ajuns la 8.20 centime și sunt semne că se va mai ridica. În urma acestei urcări, târgurile și negoațele vor începe a se ieftini... dacă de sine înțeles urcarea nu va da iarăși înapoi. Oamenii să fie cu băgare de seamă la târgueli pentru că totdeauna când valuta (prețul) banilor se mișcă în sus și în jos, comerțul e primejdios.

Prețul bucatelor la Galați și Constanța. La Galați orzul se plătește cu 40 mii Lei vagonul, ovășul cu 44 mii și porumbul cu 42 mii Lei vagonul. La Constanța cu câte 1000 Lei mai scump la vagon.

S'a oprit pescuitul. Direcțiunea pescăriilor face de cunoscut, că începând dela 14 Maiu nu se mai îngăduie decât pescuitul peștilor răpitori: știuca, somnul, caracuda și calcanul.

Se începe zidirea catedralei din Cluj. Conducerea bisericii noastre dela Cluj (Consistorul) face de mult pregătiri pentru zidirea unei preafrumoase catedrale în fosta capitală ungiurească a Ardealului. Acum pregătirile se apropie de înfăptuire întrucât Consistorul a încheiat Contract cu o societate din Cernăuți, care se va apuca de lucru. Lucrările vor ținea 3 ani. În anul acesta se vor ridica zidurile și alte lucrări în preț de 5 milioane. Toate cheltuielile noiei catedrale sunt socotite în 30 milioane, după scumpetea și prețurile de azi. De va mai crește scumpetea și cheltuielile vor fi mai mari.

Piatra de temelie a noiei catedrale va fi pusă în cursul lunei Iulie cu însoțire de mari serbări. Se crede că la acele serbări va lua parte și M. S. Regele.

Apa-i cea mai bună beutură. «Berea îngrășă, dar nu-i hrănitoare. Spiritul (rachiurile) aduc stricăciuni sănătății. Vinul beut cu măsură nu strică, dar decât toate aceste, apa-i cea mai bună beutură, pentru că ea te hrănește, te îngrășă și este cea mai sănătoasă decât orice fel de altă beutură... așa scrie unul din cei mai vestiți doctori din Anglia. Pe lângă aceste noi mai adaugem că apa este și cea mai ieftină beutură, că nu scoate banii din punga omului (și nici mîntea din cap!)

Mari serbări întru pomenirea lui Șaguna și Gheorghe Lazar. În luna viitoare se împlinesc 50 de ani dela moartea marelui mitropolit, Șaguna și 100 ani dela moartea marelui dascăl Gh. Lazar. Se vor face mari serbări la Sibiu, Râșinari și Avrig. Din acest prilej și gazeta noastră va ieși în haină de mare praznic. Cei cu restanță de abonament, vă învoiți abonamentul dacă voiți să aveți acele numere de gazetă.

Cale bună! Papa dela Roma își are câte un trimis de al lui prin capitalele țărilor. Acest om de încredere este pus anumit să facă politică și fel de fel de intrigări ca să slăbească alte biserici și să întărească pe cea papistașă (asta în loc de binevesire a Mântuitorului Hristos!) Un astfel de om o avut papa și la București. L'a chemat Marmaggi și acest Marmaggi a făcut multe lucruri de scârbă în țara românească. El a fost acela care n'a vrut să ia parte la Incoronare și a aplecat și pe vlădicii români dela Blaj să se ia după el. În vremea din urmă a avut niște ieșiri foarte nesocotite împotriva bisericii noastre ortodoxe și de aceea guvernul a poftit pe papa să-și mute omul în altă țară și papa l-a mutat în Cehoslovacia.

Noi suntem foarte mulțumiți de politica ce a făcut-o Marmaggi, căci această politică a deschis ochii tuturor să vadă și să înțeleagă cine sunt papistașii și ce dragoste ne poartă. De aceea li dorim lui Marmaggi cale bună. Să dea D zeu să facă și în Cehoslovacia tot ceea ispravă pentru Papa ca și în România.

A ars mănăstirea dela Maria-Radna. Focul s'a iscat din o culină și a ținut o zi și o noapte nimicind cu totul coperișul și tamplele bisericii. Sunt pagube de milioane.

Din isprăvile papistașilor. De ziua prăznirii Eroilor și a Ostașului Necunoscut, au avut toate școlile din țară zi de vacanță și de praznic. Dar s'a aflat o școală papistașă de fete din București (în strada Bertheloi) care n'a vrut să țină acest praznic. Doamna Directoară de ziua eroilor și-a chemat fetele în clasă, spunându-le în batjocură că: «pentru un erou care a murit acum 6—7 ani, n'are vreme să se preumbe pe uliță» (ce mai obrăznicie!) Gazeta care scrie această veste, amintește că în acea școală papistașă învață și fice de ale neamului românesc. Mare rușine!

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 franc francez	cu Lei	12.—
1 dolar american	„	180—190.—
1 coroană cehă	„	5.50
100 coroane ungiurești	„	4.—
100 mărci nemțești	„	—40
100 coroane austriace	„	—30

Congresul cercurilor comerciale și industriale. În zilele de 10 și 11 Iunie a. c. se va ținea al VIII-lea Congres al Cercurilor comerciale și industriale din vechiul Regat cu cari cooperează și Asociațiunea noastră a Comercianților și Industriștilor români din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș.

Deci toți membrii Asociațiunei noastre cari ar dori să ia parte la congresul din Timișoara, să se anunțe subscrierului de urgență, trimițând pentru eliberarea unui bilet cu prețul redus de 75%, pe Căile Ferate Române suma de Lei 25.

Tot de odată membrii sunt încunoștințați că diplomele sunt gata, se vor elibera însă numai acelor cari au solvit taxa deplină de membru. Așteptăm ca toți membrii să-și facă datoria. Aurel Popescu, președintele comitetului central.

Se vinde cu licitație

O mașină de îmblățit cu aburi, 5 cai putere, 1000 batoze, (fabrica Kleitenschutewolk). Mașina se vinde din mână liberă. Licităția se va ținea în 3 Iunie st. n. la locuința subscrierului GEORGE BORZA, Drașov Nr. casei 175. (78) 1—1

ATELIER SPECIAL DE PICTURI DE FIRME

precum și specialități de luștruire de mobile și binale în colorii de ulei, lac și Email.

(63) 2—25 N. Tălmăcean,
Sibiu, strada Mitropoliei 30.

Primăria comunală Mihăileni.

Copie Nr. 305/923 adm.

(77) 1—1

Publicațiune de licitație.

Pe baza autorizațiunii cu Nr. 6/923 al consiliului comunal publicăm licitație verbală și cu oferte închise asupra cârcimei comunale din Mihăileni (fost Șaldor) plasa Agnita, pe ziua de 29 Maiu a. c. la 10 ore a. m. în sala primăriei comunale conf. art. 70—80 al legii asupra contabilității publice cu următoarele condițiuni:

1. Prețul strigării 4000 Lei anual, din care sumă din partea licitanților se va depune 10%, ca vadiu la începerea licitației.

2. Supraoferte nu se admit.

3. Durata exarândării va fi 2 ani și 6 luni continuativ cu începere din 1 Iunie 1923 până la 30 Noemvrie 1925.

4. Taxa de arândă se va plăti la începerea fiecărui an de exarândare anticipativ. Cârcima constă din 2 camere de locuit, 2 camere de crăsmă dispune comuna cu brevetele de boltă, trafic, timbre și sare. Cu ocazia exarândării se va vinde din partea vechiului arândăș și materialul aflător în cârcimă și în prăvălie cu tot aranjamentul de lipsă.

Condițiuni mai detaliate se pot vedea la oficiul notarului cercual din Moardăș între orele de serviciu.

Mihăileni, la 6 Maiu 1923.

Drăgan Ioan,
primar.

Balint Ioan,
notar cercual.

Plăci de Ardesie de ASBEST

— sistem ETERNIT —

în toate formele, cuie etc.
furnisăm prompt din depozit.

Invelirea se face ușor, e durabilă, ieftină, plăcută și nu reclamă reparații.

— Oferte la cerere! —

Departamentul mașinilor,
SIBIIU, str. Sării Nr. 22.
(72) 1-1

Magazin de postavuri

Gustav Jakobi

Sibiu, Piața Principele Carol 12

— (Fostă Piața mică) —

Depozitul fabricatelor a fabricii de postavuri C. SCHERER și FII succesorii GROMEN și HERBERT în Sibiu. ::

(74) 1-2

Coase de oțel turnat,

— cel mai bun fabricat. —

◆ Unelte de bătut coasa ◆

← din oțel turnat. →

PIETRI DE COASĂ,

— naturale și chemice. —

:: Verigi pentru coase. ::

Tiocuri pentru cuți de coase

Liferează cu prețurile cele mai ieftine

Adolf Dengjel,

magazin de fierărie și de articole tehnice

Sibiu, str. Ocnei Nr. 4.

(73) (Sub podul de fier.) 1-2

Cumpăr tot felul de lucruri găsite în pământ cu lucrările săpatului și grăpatului etc., ca bani vechi (comori), lucruri de aur, argint, aramă, precum și petri scrise, ciocane de piatră și bronz.

(50) 6-

Nu arunești nimica!

Aduceți tot ce găsiți la adresa:

IOAN CANDREA

furnisorul Curții Regale Române

Sibiu, strada Regina Maria 41.

LAZAR HEDU,

măestru zidar diplomat

Sibiu, str. Șurii-mici Nr. 5

ia în întreprindere orice lucrări de construcții, precum: case, biserici, școli, renovări etc. după diferite planuri. Primește comenzi atât la orașe (71) — cât și la sate. — 1-3

CONCURS.

„Colonia de muncă dela halta Turnu-Roșu a asistenței sociale” aduce la cunoștința celor interesați că are vacante pe ziua de 1 Iunie a. c.:

2 posturi de spălătorese cu leafă de 400 Lei lunar.

2 posturi de femei serviciu cu diurnă lunară de 500 Lei și

1 post de brutar (eventual brutăreasă) cu diurnă lunară de 800 Lei. (75) 1-3

Toți cu întreținere totală.

Doritorii se vor prezenta la Administrația Coloniei cu acte în regulă pentru a face actul de angajament.

Administrația Coloniei.

SCHIMBARE DE LOCAL!

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. public și stimatei mele clientele, că mi-am schimbat localul Primei fabrici române de stampile din Sibiu, aflătoare în **strada Țiglariei Nr. 18** în

◆ **STRADA TRIBUNII Nr. 14.** ◆

Rugând Onor. public a mă onora și mai departe cu binevoitorul sprijin, semnez

(76) 1-2

Cu stimă **Oct. L. Vestemean,**
fabricant de stampile. — Sibiu, str. Tribunalii Nr. 14.

Farmacia Stefan Moga

Sibiu, str. Gușteritei Nr. 16,

instalată modern și provăzută cu tot felul de articole farmaceutice și cosmetice. ::

☛ Sprijiniți farmacia română! ☛

(70) 1-1

Cel mai vechiu atelier de zugrav român în Sibiu.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința stim. mele clientele, a Onor. public, cum și P. O. oficii parohiale, că sunt în posesia materialului trebuincios, de prima calitate, pentru executarea oricăror lucrări aparținătoare branșei mele ca: **pictarea de biserici în diferite stiluri (bizantin sau după modele cu adevărat românești), văruiul școalelor, zugrăvitul fronturilor, (fațadelor) și a odăilor.** [55] 3-6

Atrag atenția On. public asupra modelelor cu motive românești potrivite pentru zugrăvirea odăilor. La cerere înaintez oferte în mod gratuit ☛ ☛ La dorință sunt aplicat a eși la fața locului. Asigurând Onoratul public de lucru cinstit, și prețuri moderate, semnez cu toată stima:

IOAN STANCIU, măestru zugrav
Strada Spinarea Cănelui 31. **SIBIU** Strada Spinarea Cănelui 31.

Am onoare a atrage atențiunea Onor. public din Sibiu și jur asupra întreprinderii mele de

POMPE FUNEBRE

SIBIU, strada Horia (Faurului) Nr. 1

și asupra depozitului bogat asortat cu toți articlii necesari pentru înmormântări dela cele mai pompoase până la cele mai simple cu prețuri convenabile.

(66) 2-

Cu stimă: **Victor Kremer,**
întreprinzător de pompe funebre.

Reclama e sufletul comerțului.